

Soru 1: Arap yarımadası nerede yer alır?

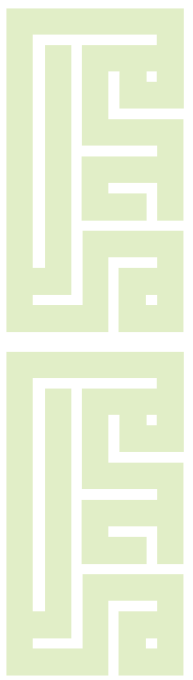
Harita 1.1

İslam'ın ilk yıllarında Arap Yarımadası'nın siyasi durumu

- 11 Ali Yardım, Peygamberimizin Şemâili, s. 42-43.
- 12 Yusuf Şevki Yavuz, "Delâilü'n-nübüvve", DİA, C 9, s. 115-117.
- 13 Kudret Büyükoşkun, "Arabistan", DİA, C 3, s. 248-250.

3. İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası'na Genel Bakış

Arap Yarımadası; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının kesiştiği Güneybatı Asya'nın güneyinde yer alır. Doğudan Uman ve Basra körfezleri, güneyden Aden Körfezi ve Arap Denizi, batıdan da Kızıldeniz ve Akabe körfezleriyle doğal sınırları çizilmiştir. Yarımada'nın iki büyük çölünden Nüfûd kuzeyde, Rub'ulhâlî ise güneyde yer alır. Arabistan coğrafyasının ekseriyeti sıcak ve kurak bir iklime sahiptir. Sıcaklık kuzeyden güneye doğru inildikçe artar. Bununla birlikte güney kesimi aldığı yağışlar sebebiyle doğal bitki örtüsü açısından zengin bir görünüme sahiptir.¹³

Arap Yarımadası'nın Sâmi ırkın anavatanı olduğu, bu soy mensuplarının milattan önce dört bininci yıldan itibaren çeşitli ülkelere göç ederek oralarda devletler kurdukları kabul edilmektedir. Arabistan; kuzey, güney ve Hicaz olmak üzere üç coğrafi bölgeye ayrılır. Güney Arabistan'da Main, Sebe ve Himyer; Kuzey Arabistan'da ise Nabâtî, Tedmür, Gassânî ve Hîre devletleri kurulmuştur. Şüphesiz Yarımada'nın İslam tarihi açısından en önemli bölgesi Hicaz'ı içinde bulunduran Orta Arabistan'dır. Bölgenin en önemli şehirleri ise Mekke, Yesrib ve Taif'tir. Güney ve Kuzey Arabistan'daki yerleşik hayatın aksine Hicaz'da coğrafi yapıdan kaynaklanan bedevi hayat hâkimdir.¹⁴

Hiz. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu, yetiştiği ve peygamber olarak gönderildiği coğrafyanın siyasi, dinî, sosyal ve kültürel yapısının bilinmesi, tebliğ sürecinin daha iyi kavranması için gereklidir. İslam'ın dünyaya yayıldığı merkez olan Arap Yarımadası'nın tarihini bilmenin olayları anlamada daha geniş bir ufuk kazandıracağı muhakkaktır.

Soru 2: Aşağıdakilerden hangisi Güney Arabistan'da kurulmuş devletlerden biridir?

- A) Hîreliler
- B) Gassaniler
- C) Mainîler
- D) Nabâtîler
- E) Tedmürlüler

Soru 3: Hiz. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu, yetiştiği ve peygamber olarak gönderildiği coğrafyanın siyasi, dinî, sosyal ve kültürel yapısının bilinmesi, niçin gereklidir?

14 Hakkı Dursun Yıldız, "Arabistan", DİA, C 3, s. 252-254.

15 bk. Mustafa Çağrı, "Arap", DİA, C 3, s. 316-320.

16 Şemsettin Günaltay, İslam Öncesi Araplar ve Dinleri, s. 86-89.